

निती तथा कार्यक्रम

श्री गाउँपालिका उपाध्यक्ष ज्यू,
गाँउसभाका सदस्य ज्यूहरु,
कर्मचारीवर्ग,

तथा सम्पूर्ण सुनकोशी गाउँपालिकाबासी आमा, बुबा, दाजुभाइ तथा दिदिबहिनीहरु

"संस्कृति, पर्यटन, कृषी र पूर्वधार
समावेशी सुनकोशी समृद्धिको आधार "

भन्ने मुल नाराका साथ सम्पन्न हुन लागेको यस गाउँपालिकाको ऐतिहासिक **नवौं** गाउँसभामा उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावलाई हार्दिक स्वागत गर्दछु । पूर्वाधार विकासका सुचकका आधारमा विकट र दुर्गम यस गाउँपालिकामा रहेका अवसर तथा सम्भावनाहरुको पूर्ण उपयोग गर्दै आगामी केहि वर्षभित्र आर्थिक, सामाजिक र पूर्वाधारले सम्पन्न एक समृद्ध गाउँपालिकाको स्वरूप रुपान्तरण गर्ने तर्फ यस गाउँ सभाद्वारा स्वीकृत नीति, योजना तथा कार्यक्रमहरुले ठोस रुपमा योगदान पुऱ्याउने विश्वास लिएको छु ।

नेपालको संविधान २०७२ अनुसार नेपालको राज्य पुनः संरचनाको क्रममा स्थापना भएका ७५३ स्थानीय सरकार मध्ये एक सुनकोशी गाउँपालिका, ओखलढुंगा । जनतालाई अधिकार सम्पन्न बनाउने प्रयास स्वरुप भएको यो राज्य पुनःसंरचना पश्चात आफ्नो ठाउँको विकासको लागि निरन्तर प्रयासरत छ । हालका दिनहरुमा केन्द्रको मुख ताकू पर्ने विद्यमान अवस्थामा सुधार भई स्थानीय तहले स्थानीय स्रोतको परिचालनबाट आफ्नो क्षेत्रको विकास तथा समृद्धिका लागि निर्णय गर्न सक्ने अवस्था निर्माण भएको छ । सो को सुरुवात आज यस गाउँपालिकाले आफैले आफ्ना लागि बनाएका निती तथा कार्यक्रमहरु, विकास योजना तथा बजेट निर्माण गरी जनप्रतिनिधिहरुबाट पारित गराई निरन्तरता दिदैछ । मूलत कोभिड-१९ को बढदो प्रभावले अपेक्षाकृत जनचाहाना अनुरूप कार्यक्रमहरु गर्न नसकिएको भएतापनि आ व ०७८।०७९ मा भने विस्तृत छलफलको माध्यमबाट ल्याइएको यस निती तथा कार्यक्रमहरुले महत्वपूर्ण उपलब्धी हासिल हुने विश्वास लिएको छु ।

सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता ल्याउने उद्देश्यले वडा कार्यालय सञ्चालनमा ल्याइएको नियमितता, वडा अध्यक्ष, कार्यपालिका सदस्य तथा वडा सदस्य तथा कर्मचारी साथीहरुको सकृयताले नियमितरुपमा नागरिकहरुले सेवा प्राप्त गर्न सक्नु महत्वपूर्ण उपलब्धी हो । स्वास्थ्य संस्था नरहेका वडाहरुमा इकाइ स्थापना गरि नियमित स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने, निजी स्रोतबाट सञ्चालन भएका विद्यालयका शिक्षकहरुको लागि तलव भत्ता व्यवस्थापन सिकाइ उपलब्धी वृद्धिको लागि विद्यालयहरुमा सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमहरु विद्यालयहरुको भवन शौचालय लगायतका संरचना निर्माण गरिनु, शिक्षक तथा बालकक्षा सहयोगी कार्यकर्ताहरुको क्षमता विकाससँग सम्बन्धित कार्यहरु सञ्चालन गर्नु, योजना निर्माण तथा सञ्चालन कार्यलाई सहकार्य र समन्वयमा थप प्रभावकारी बनाउनु हामी सबैको साझा उपलब्धी हुन । सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउन तथा गम्भीर प्रकृतिका विरामीहरुको उपचारमा गाउँपालिका सहयोगी बन्ने उद्देश्यले ल्याइएका कार्यक्रमहरुले नागरिकलाई थप राहात र सुविधा पुगेको छ । सबै वडा कार्यालयबाट गाउँपालिका केन्द्र जोड्ने कच्ची सडक निर्माण गर्ने कार्य सम्पन्न भइसकेको छ भने आगामी दिनमा व्यवस्थित र १२ महिना नै सवारी साधान चल्ने खालको सडक निर्माणको लागि प्रदेश तथा संघीय सरकारसँग अनुरोध

गर्ने र स्थानीय तहको स्रोतलाइ अधिकतम परिचालन गर्ने निति विश्वव्यापि रुपमा फैलेको नोबल कोरोना(कोभिड-१९)को कहरको विचमा पनि उच्च प्राथमिकताका साथ लिइनेछ ।

नेपालमा पनि फैलदो अवस्थामा रहेको कोरोना भाइरसलाई प्रभावकारि नियन्त्रण र त्यसबाट बच्नको लागि आवश्यक कार्यक्रम सन्चालन गर्ने, कोरोना भाइरसको कारणले सँक्रमित परिवार तथा अन्य व्यक्तीहरुलाई मनोसामाजिक परामर्शको कार्यक्रम सन्चालन मार्फत समाजमा स्थापित गरिने नीति लाइ अङ्गिकार गरिने छ ।

कृषि क्षेत्रमा गरिएको लगानीले अपेक्षाकृत प्रभावकारी परिणाम दिन नसकेको गुनासो अइरहेको सन्दर्भमा यस आ.व. मा विगत झै कृषि क्षेत्रमा कार्य गर्दै आएको प्रयास हेल्भेटास, साना सिचाइ कार्यक्रम, राष्ट्रिय कृषक समुह महासंघ, सुनकोशी ककनी सामुदायिक विकास मञ्च लगायतका संस्थाहरु समेतको स्रोतको परिचालन गरि कार्यविधि निर्माण गर्दै प्रत्येक वडामा कम्तीमा एक कृषि पशु उद्गम कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निति लिइनेछ । सोको लागि गाउँपालिकाले ५० प्रतिशत अनुदानको व्यवस्था समेत गर्ने छ । यसरी कृषि तथा पशु उद्गम कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा स्थानीय तहमानै रोजगारी सृजना भइ आय आर्जन वृद्धि हुने विश्वास लिइएको छ ।

यो समयलाई आर्थिक सामाजिक रुपान्तरणको अवसरको रुपमा उपयोग गरी जनचाहना पुरा गर्ने अबको हाम्रो बाटो भनेको तिब्र आर्थिक विकास नै हो । आत्मनिर्भर र स्वाधिन अर्थतन्त्र निर्माण गर्ने स्वस्थ प्रतिस्पर्धात्मक अर्थ व्यवस्था हाम्रो प्रस्थान बिन्दु हो । हामीलाई यो अवस्थासम्म ल्याउन अनवरत संघर्ष गर्ने सम्पूर्ण अग्रजहरु तथा जीवनकै बलिदान समेत गर्ने सम्पूर्ण ज्ञात,अज्ञात शहिदहरुप्रति भावपूर्ण श्रद्धान्जली व्यक्त गर्दै अब म यस सुनकोशी गाउँपालिका ओखलढुंगाको आर्थिक वर्ष २०७८।०७९ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

१. "उज्यालो गाउँ अभियान सञ्चालन गरी "यस गाँउपालिकाको अधिकांस नागरिकको भवनालाई कदर गर्दै विधुतिकरण कार्यक्रमलाई तिब्ररुपमा अगाडि बढाइने छ । विधुत विस्तार कार्य प्रारम्भ भएको केन्द्रिय प्रसारण यस आ. व. भित्रमा सबै वडामा पुऱ्याइने छ। वाँकी विधुतीकरणको लागि नेपाल विद्युत प्राधिकरण, प्रदेश सरकार तथा नेपाल सरकार उर्जा मन्त्रालय सँग अनुरोध गरिने छ ।
२. "आत्मनिर्भरताका लागि आफ्नै उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालन गरि" कृषि, पशुपालन, नगदेवालि लगाएतका क्षेत्रलाई वैज्ञानिक, व्यवसायिक, तथा उत्पादन मुलक बनाई थप रोजगारिको सिर्जना गरिने छ । उक्त कार्यक्रमको दायरामा साना किसानलाई प्राथमिकता दिइने छ ।
३. नोबल कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) को संक्रमणबाट बच्नको लागि आवश्यक कार्यक्रमहरु सन्चालन गरिने छ । कोरोना भाइरसको कारणले सँक्रमित रहेका व्यक्ती, परिवार तथा अन्य व्यक्तीहरुलाई मनोसामाजिक परामर्शको कार्यक्रम सन्चालन मार्फत समाजमा स्थापित गरिने छ ।
४. दुध तथा मासु उत्पादनमा आत्मनिर्भर बनाउन आवश्यक कार्यक्रम ल्याइने छ । गाउँपालिका क्षेत्रमा दुध डेरी तथा दुध संकलन गर्न दुग्ध चिस्यान केन्द्र तथा कृषि जन्य उत्पादनको संकलन केन्द्र स्थापना गरिने छ । सुनकोशी गाउँपालिका भित्रका सबै उमेर समुहका नागरिकको जीवन सुरक्षाका लागि कोभिड भ्याक्सिन लगाउन आवश्यक पहल गरिने छ ।
५. सहकारी संस्थाहरुलाई व्यवस्थित गरी सुपथ मुल्य सहकारी पसलहरु स्थापनामा जोड दिदै सहकारी संस्थाहरुको क्षमता विकास सँग सम्बन्धीत कार्यक्रमहरु सँचालन गरिने छ ।

६. विधुत, पर्यटन, सडक, खानेपानी जस्ता विभिन्न पुर्वधारका क्षेत्रको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार गरिने छ ।
७. शिक्षण सिकाइलाई थप प्रभावकारी बनाउन विधार्थि अनुपातको आधारमा प्रत्येक विधालयमा शिक्षण सिकाइ कोष स्थापना गरिने छ । अस्थायी स्वीकृती प्राप्त विद्यालयहरूको लागि दरबन्दी सहितको स्थायी स्वीकृतिका साथै भौतिक पुर्वाधार, शैक्षिक सामाग्री तथा शिक्षक दरबन्दी थपको लागि केन्द्रिय तथा प्रदेश सरकारसँग माग गरिने छ भने सो क्षेत्रका विद्यालयहरूको सिकाइ उपलब्धी वृद्धि गराउने कार्यको लागि भौगोलिक विकटतालाई मध्यनजर गरी थप कक्षाका विद्यार्थी सख्याको अनुपातमा निजी शिक्षक व्यवस्थापनको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरिने छ । नेपाल सरकार शिक्षा मन्त्रालयले तयार गरेको निर्देशिका तथा प्राप्त तथ्याङ्कको आधारमा शिक्षक दरबन्दी मिलान तथा एकिकरण लगायतका कार्यहरू गरिनेछ ।
८. स्थानिय तहमा नै युवाहरूलाई रोजगारी प्रदान गर्ने उद्देश्यले विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरूको सहकार्यमा लघु उधम विकास कार्यक्रम मार्फत थप उद्यमिहरूको उत्पादनमा जोड दिइने छ । उद्यमशिलता विकास कार्यक्रम मार्फत गाउँपालिका भित्रका बेरोजगार युवाहरूलाई स्वरोजगार बनाउन "विदेश नजाउ घरमै रमाउ " कार्यक्रमलाई उच्च प्राथमिकताका साथ सञ्चालन गरिने छ ।
९. संभाव्यता अध्ययन गरी आम्दानिको स्रोतलाई वृद्धि गर्दै रोजगारी समेत सृजना गर्ने उद्देश्यले चिया, कफि, तथा जडिवुटी खेति कार्यलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।
१०. प्रत्येक वडाबाट गाउँपालिकाको केन्द्रसम्म जोडिएका सडकहरूको स्तरोन्नती गर्दै लगिनेछ ।
११. कर्मचारीवाट नतिजामूखी कार्य सम्पादनको लागि विषयगत शाखा र कर्मचारीहरूको मासिक रुपमा कार्ययोजना तर्जुमा र प्रगति समीक्षा गरिने छ । साथै जनमैत्री सेवा प्रवाहका लागि कर्मचारीको क्षमता विकास गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ ।
१२. गाउँपालिका र सबै वडा कार्यालयहरूमा दक्ष कर्मचारी सहित सुचना प्रविधि मैत्री सेवा प्रवाहमा जोड दिने छ ।
१३. यस गाउँपालिकाका गतिविधिहरूलाई नियमित रुपमा नागरिक समक्ष सार्वजानिक गर्ने उद्देश्यले स्थानीय सञ्चार माध्यमहरूको सहकार्यमा सुनकोशी गाउँपालिका हिजो र आज कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
१४. मातृशिशु स्याहार अन्तर्गत सुत्केरी भेट कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ । सोका लागि सुनकोशी गाउँपालिका भित्र रहेका वर्थिङ सेन्टर वा स्वास्थ्य संस्थाको प्रेषणमा नियमित गर्भ परिक्षण गराइ सुत्केरी हुने आमा र शिशु स्याहारको लागि "स्वास्थ्यका लागि पोषण कार्यक्रम सञ्चालन गरि "प्रति सुत्केरी आमा तिन हजार प्रदान गरिनेछ ।
१५. विवाहित महिलालाई कम्तीमा माध्यामिक तहको शिक्षाको पहुच वृद्धि गर्न वुहारी छात्रा वृति कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ । सोका लागि प्रति वुहारी छात्रा रु. ५ हजार वार्षिक छात्रावृति प्रदान गरिने छ । उक्त छात्रावृति प्राप्त गर्नको लागि वैधानिक विवाह भएको हुनु पर्ने छ ।
१६. ३५ वर्ष उमेर पुरा भइ विवाह नभएका एकल महिला लाई निजको स्वास्थ्य उपचारको लागि वार्षिक रु ५ हजार औषधी उपचार खर्च कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
१७. विवाह भइ पैतिस वर्ष नपुग्दै महिलाहरू एकल विधवा भएमा निजलाई प्रति एकल महिला वार्षिक रु ५ हजार औषधी उपचार खर्च कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।

१८. लैङ्गिक हिंसा तथा घरेलु हिंसाको न्युनिकरण तथा महिला लक्षित कार्यक्रमहरू महिला विकास शाखा र गाउँपालिका स्तरिय आमा समुह सञ्चाल मार्फत विभिन्न सचेतनाका कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ।
१९. जनसहभागितापूर्ण तथा विकेन्द्रित विकासमा जोड दिइने छ।
२०. उपभोक्ता समितिले प्रभावकारी रूपमा कार्य गर्न सकोस भनी सो को गठन लगतै योजनाको संचालन, आर्थिक पारदर्शिता तथा योजनाको गुणस्तर लगायतका विषयमा उपभोक्ता समितिलाई अभिमुखिकरण गरेपश्चात मात्रै योजनाको कार्यलाई अगाडि बढाइने छ। साथै प्राविधिक लगत स्टमेट अनुसार कार्य सम्पन्न भइ योजना स्थलमा सार्वजनिक परिक्षण भएपछि मात्र अन्तिम किस्ता भुक्तानी गरिनेछ।
२१. मोलुङ तथा सुनकोशी किनारमा रहेका खेतियोग्य तर सिंचाईको अभाव रहेका खेतियोग्य जमिनको लागि सौर्य सिंचाईको लागि बैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र मार्फतका कार्यक्रम संचालनको लागि पहल गरिनेछ।
२२. गाउँपालिका केन्द्र तथा अन्य सम्भावित क्षेत्रमा ल्याण्ड लाइन टेलिफोनको सेवा विस्तार तथा यस गाउँपालिकाको सबै क्षेत्रमा गुणस्तरीय मोवाइल संचारको लागि आवश्यक टावरहरूको व्यवस्था गर्न नेपाल टेलिकम समक्ष पहल गरिनेछ।
२३. यस गाउँपालिकाका सबै घरधुरीहरूमा स्वच्छ खानेपानीको व्यवस्था गर्न आवश्यक पहल गरिने छ।
२४. सुरक्षित नागरिक आवास निर्माण कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउनुको साथै जनता आवास कार्यक्रम मार्फत निजी आवास निर्माण कार्यलाई तिव्रता दिइनेछ। भुकम्पबाट प्रभावित भएका र पुन निर्माण लाभग्राहिको सुचिमा नपरि पुनरावेदन प्रकृत्यमा गएका भुकम्प प्रभावित नागरिकहरूको सुनुवाइका लागि सम्बन्धित निकाय सँग पहल गरिने छ।
२५. यस गाउँपालिका अन्तरगतका विद्यालयहरूबाट माध्यमिक परीक्षा उत्तीर्ण गर्ने उत्कृष्ट ३।३ जना छात्र र छात्राहरूलाई क्रमश १५ हजार, १० हजार तथा ५ हजार नगद सहित सम्मानित गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिएको छ।
२६. प्रत्येक वडाबाट एक एक जना सबै भन्दा वृद्ध महिला, पुरुष, दलित, जनजाति तथा अपाङ्गलाई नगद रु. ५ हजार नगद सहित सम्मानित गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिएको छ।
२७. यस गाउँपालिका क्षेत्रमा प्राविधिक विद्यालयको स्थापना तथा प्राविधिक शिक्षाको विस्तारको लागि पहल गरिने छ। त्यसै गरि गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका सिकाइ केन्द्र हरुलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ।
२८. यस गाउँ पालिका अन्तर्गत रहेका विद्यालयहरूको विद्यार्थी सख्या भूगोलको आधारमा पूनःनक्साङ्कन गरिनेछ। यस क्रममा विद्यालयहरू गाभ्ने तथा विद्यालयहरूको स्थापना गर्ने समेत कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।
२९. प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षामा जोड दिदै यस गाउँपालिका भित्र संचालनमा रहेका तथा संचालनको प्रकृत्यमा रहेका प्राविधिक धार तर्फका सामुदायिक विद्यालयहरूलाई विद्यालयको तत्कालीन आवश्यकताको पहिचान गरि आवश्यक सहयोग गरिने छ।
३०. यस गाउँपालिका भित्रका विद्यालयहरूको शैक्षिक सुधारको लागि थप कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ। विद्यालयहरूमा मार्शल आर्टस् लगायत खेलकुदको तालिम संचालन गराउन प्रोत्साहित गरिने छ।

३१. यस गाउँपालिका भित्र संचालनमा रहेका विद्यालयहरूमा स्थानीय तथा मातृ भाषा शिक्षा संचालन गर्नका लागि पाठ्यक्रम तयारको पुर्व तयारी तथा कक्षा संचालनका लागि आवश्यक नीतिगत व्यवस्थाहरू गरि संस्कृतिको संरक्षण र प्रवर्द्धन गरिने छ ।
३२. विभिन्न विषयहरूमा संचालन हुने तथा स्थापना भएका सामुदायिक क्याम्पसहरूलाई आवश्यक सहयोग र सहजिकरण गरिने छ ।
३३. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका प्रस्तावित सामुदायिक विद्यालयहरूमा काम गर्ने गाउँपालिकाले अनुदान दिई नियुक्त गरेका निजीस्रोतका शिक्षकहरूलाई नेपाल सरकारले वृद्धि गरेबराबरको तलबको ५०%ले हुन आउने रकम तलब वृद्धि गरिने छ ।
३४. यस गाउँपालिकाको सबै वडामा खेलमैदान स्थापना तथा गाउँपालिका स्तरिय सुविधासम्पन्न खेल मैदान निर्माण गर्ने कार्यको लागि प्रदेश तथा संघीय सरकार समक्ष अनुरोध गरिने छ ।
३५. महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई एकमुष्ट वार्षिक रु १५ हजार प्रोत्साहन रकम प्रदान गरिने छ । ६० वर्ष उमेर पुगेका महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई एकमुष्ट रु ५० हजार रकम सहित सम्मानपूर्ण विदाइ गरिने छ । नयाँ महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका नियुक्त गर्दा अनमी, अहेव, हेअ लगायतबाट नियुक्ति भएमा मासिक रु ५ हजारका दरले प्रोत्साहन प्रदान गरिने छ साथै यसरी नियुक्ती हुने महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविकाले स्वास्थ्य सस्थामा समेत रहि सेवा पुर्याउनु पर्ने छ ।
३६. यस गाउँपालिकाका विभिन्न क्षेत्रमा स्वास्थ्य परिक्षण शिविर संचालन गरिने छ भने नेपाल सरकारले तोकेका गम्भीर प्रकृतिका विरामीहरूको उपचारका लागि दिइदै आएको रु २० हजार आर्थिक सहायतालाई निरन्तरता दिइनेछ भने पाठेघरको अपरेसन पश्चात उपचारका लागि एकमुष्ट रु. १० हजार रकम प्रदान गरिने छ ।
माथि उल्लेखित स्वास्थ्य उपचार सहयोग लिनको लागि सम्बन्धित अस्पतालको गम्भीर प्रकृतिको रोग हो भनि पहिचान भएको सिफारिस पत्र र पाठेघरको अपरेसन भएको महिलाको हकमा सम्बन्धित अस्पतालको रिपोर्ट सम्लग्न हुनु पर्ने छ ।
३७. आगामि आ व मा जेष्ठ नागरिक दन्त उपहार कार्यक्रम सञ्चालन गरी सुनकोशी गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका ७० माथिका जेष्ठ नागरिकलाई लाभान्वित बनाइने छ ।
३८. प्रत्येक वडामा स्वास्थ्य चौकी स्थापनाको लागि माथिल्लो निकायसमक्ष माग गरिने छ भने सो नभएसम्मको लागि गाउँपालिकाका आवश्यक स्थानहरूमा स्वास्थ्य एकाइ स्थापना तथा संचालन गरी स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
३९. कोभिडको कारण बाट रोजगार गुमाएका सँगठित तथा असँगठित क्षेत्रमा रहेका कामदारहरू प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गतको बेरोजगार सुचिमा परेपनी प्रधानमन्त्री रोजगार अन्तर्गत संचालन भएका योजनाहरूमा उक्तकार्यक्रममा तोकिएको मात्र पारिश्रमिक पाँउनेगरी रोजगारी प्रधान गर्न सम्बन्धित मन्त्रालय सँग पहल गरिने छ ।
४०. प्रसुती सेवा सहितको सुविधासम्पन्न अस्पतालको निर्माणको लागि सम्बन्धित निकायसँग पहल गरिने छ ।
४१. यस गाउँपालिकामा एम्बुलेन्सको व्यवस्थाको लागि प्रदेश सरकार, दाँतृ निकाय समक्ष माग गरिने छ ।
४२. स्थानिय लोकबाजा संरक्षण तथा सम्बर्द्धन सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू संचालन जोड गरिने छ ।

४३. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र विशेषज्ञ सेवा सहितका सामुदायिक तथा निजि अस्पताल स्थापना तथा संचालनको लागि आवश्यक नीति लिइने छ ।
४४. सुनकोशी गाउँपालिका अन्तर्गतका सम्पूर्ण वडाहरूमा मृत्यु हुने मृतकका आफन्तहरूलाई समवेदना प्रकट गर्दै मृत्यु संस्कारको लागि प्रति परिवार नगद रु ५०००। प्रदान गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । पोष्ट मार्तम गर्नको लागि लानु पर्ने भएमा यातायात खर्च वापत थप ५ हजार दिइनेछ ।
४५. जेष्ठ नागरिक सम्मान गर्दा गत आ.व.मा सम्मानित हुने वाहेकका वरिष्ठतम जेष्ठ नागरिकलाई सम्मानित गरिने छ । जेष्ठ नागरिक सँग अध्यक्ष कार्यक्रम सञ्चालन गरी गाउँपालिका भित्रका जेष्ठ नागरिक हरूसँग भेटघाटका साथमा जेष्ठ नागरिक हरूलाई लौरो र हटव्याग वितरण गरिने छ ।
४६. स्वयम सेवकको रूपमा शिक्षण कार्यमा काम गर्न चाहानेलाई प्राथमिकता दिइने छ ।
४७. विद्यालय स्वास्थ्य कार्यक्रम अन्तर्गत प्रत्येक महिना सबै विद्यालयहरूमा विद्यार्थीहरूको स्वास्थ्य परिक्षण तथा परामर्श सेवा पुयाउने निति लिइनेछ । साथै स्वास्थ्य कर्मिवाट विद्यालयमा शिक्षण गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
४८. गाउँपालिका स्तरिय अध्यक्ष कप खेल कुद कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
४९. राष्ट्रपति रनिङ सिल्ड प्रतियोगितामा सहभागी विद्यालयहरूलाई प्रोत्साहित गरिनेछ । साथै जिल्ला स्तरिय राष्ट्रपति रनिङ सिल्ड प्रतियोगितामा सहभागी भई यस गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका माध्यामिक विद्यालयले प्रथम स्थान हासिल गरेमा उक्त विद्यालयलाई रु १ लाख नगद सहित सम्मानित गरिने छ ।
५०. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका सम्भावित धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रहरूको पहिचान गरि पर्यटकिय क्षेत्रका रूपमा विकास गर्नका लागि पर्यटन पुर्वाधार गुरु योजना निर्माण गरिने छ । धार्मिक तथा पर्यटकिय महत्वका मठमन्दिर गुम्वा इत्यादि संरक्षण तथा प्रवद्धन गरिने छ ।
५१. बन तथा जडिबुटी संरक्षण गर्नुका साथै व्यापारिक महत्वका जडिबुटीको उत्पादन तथा संकलनलाई व्यवस्थित बनाई प्रोत्साहित समेत गरिने छ ।
५२. विभिन्न समयमा उत्पादन हुने कृषि उपजको कृषि प्रदर्शनी आयोजना गरी उत्कृष्ट कृषकलाई सम्मान गरिने छ ।
५३. यस गाउँपालिकामा स्थापना भई निष्कृय रहेका कृषि सहकारीहरूलाई सक्रिय बनाउनुका साथै प्रत्येक वडामा एउटा कृषि सहकारी स्थापना गरिने छ । वडाका प्रत्येक घरपरिवारलाई कम्तीमा एउटा सहकारी सस्थाको सदस्यता प्राप्त गर्न अवश्यक व्यवस्था सहित प्रोत्साहित गरिने छ । साथै एक वडा एक महिला सहकारीको अवधारणालाई अगाडि वढाइनेछ ।
५४. योजना संचालनको क्रममा रोजगारी सृजना गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिइने छ । कर तिर्ने, योजना संचालनका क्रममा पारदर्शिता तथा जिम्मेवारीका साथ संचालन गर्ने, सेवा प्रवाहमा सहजीकरण गर्ने, विकास निर्माणका पुर्वाधार तथा सार्वजनिक सम्पदा लगायतको संरक्षण, समाजमा आपसी सम्मान तथा सद्भाव कायम गर्दै शान्तिपूर्ण सामाजिक परिवेशको निर्माण गर्ने लगायतका आम नागरिकका कर्तव्यहरूलाई बोध गराउन विशेष पहल गरिनेछ ।
५५. विपन्न तथा व्यवसायिक रूपमा कपडा सिलाउने व्यतिहरूको लागि कपडा सिलाउने मेशिन खरिदमा आवश्यक सहयोग गरिने छ ।
५६. न्यायिक समितिको कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाउन आवश्यक दक्ष जनशक्तीको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

५७. गाउँपालिकाको स्विकृतिवेगर गैरसरकारी संस्थाहरूका क्रियाकलापहरूलाई गाउँपालिका क्षेत्रभित्र निषेध गरिने छ भने विकास कार्यमा सहकार्य गर्ने विभिन्न गैरसरकारी संस्था तथा इच्छुक व्यक्ति वा निकायसँग गाउँपालिकाको उद्देश्य अनुरूपका कार्यक्रम संचालनमा भने सहकार्यात्मक ढंगले अघि बढ्ने निति लिइने छ ।
५८. सेवा प्रवाह तथा विकास निर्माणका कार्य संचालनमा सुशासन, पारदर्शिता तथा जवाफदेहिताको मान्यतालाई अवलम्बन गरिने छ ।
५९. यस कार्यालय तथा मातहतका कार्यालयहरूबाट प्रदान गर्ने सेवालाई कम्प्युटरकृत गरिने छ ।
६०. गाउँपालिकाको निर्णायक आवश्यकताको आधारमा कानुनी प्रकृया पुरा गरि वा सेवा निरन्तरता दिइएका कर्मचारीहरूलाई प्रभावकारीता तथा सेवा प्रवाहमा दक्षताको आधारमा सेवा निरन्तरता दिइने छ ।
६१. यस गाउँपालिका अन्तरगतका साविक गाविस अन्तरगत संचालन भएका विभिन्न योजनाहरूमा बाँकी रहेको पेशकी फछ्यौट लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।
६२. विपद व्यवस्थापन योजना तथा कार्ययोजना निर्माण गरिने छ भने । विपद व्यवस्थापन सम्बद्ध निकायसँगको समन्वयमा विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम संचालन गरिने छ ।
६३. कृषी क्षेत्रमा बाली बिमा, पशु विमा तथा आम नागरिकको स्वास्थ्य विमा लगायतका कार्यक्रम संचालन गर्न आवश्यक पहल गरिने छ । साथै दिगो कृषिको माध्यमबाट कृषकको जिविकोपार्जन सुधार कार्यक्रममा विशेष जोड दिइनेछ ।
६४. स्थानीय स्रोत र साधनको पहिचान तथा संरक्षण गरिने छ । उक्त स्रोतको परिचालनबाट स्थानीय जनताको आर्थिक वृद्धि तथा विकास गराउने उद्यमशिलताका कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ ।
६५. आधुनिक तरिकाले कृषि औजारको निर्माण गर्नको लागि आधुनिक आरनको स्थापना तथा संचालन गर्ने कार्यलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।
६६. यस गाउँपालिका भित्रका नदी तथा अन्य सार्वजनिक स्थानको लगत सङ्कलन गरि अभिलेख अध्यावधिक गर्नुका साथै सरकारी अमिन द्वारा जग्गा छुटाएर सार्वजनिक हितमा उपयोग गरिने निति लइनेछ ।
६७. वातावरण प्रभावबाट पर्ने असर लाई न्युनीकरण गर्नका लागि आवश्यक कार्यहरू गरिने छ । साथै विपद बाट हुने क्षति न्युनिकण तथा राहत उद्धारकार्य गर्न समेत सहज होस भन्ने उद्देश्यले विपद प्रतिकार्य योजना निर्माण गरिने छ ।
६८. यस गाउँपालिका अन्तरगत कार्यरत कर्मचारीहरूमध्येबाट नियमितता, सेवामैत्री व्यवहार, निष्पक्षता, कार्यतत्परता लगायका आधारमा उत्कृष्ट १ महिला र १ पुरुष कर्मचारीलाई नगद रु १५ हजार सहित सम्मानित गरिने छ ।
६९. नेपाल सरकार समक्ष हाल वितरण भएको सामाजिक सुरक्षा भत्ताको रकम वृद्धि गर्न अनुरोध गरिने छ । साथै सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई नजिकको टोलबस्तीबाटै वितरण गर्ने तथा सोही दिन जेष्ठ नागरिकको नियमित स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
७०. सुक्खा बस्ती तथा डाडाहरूमा संरक्षण पोखरी निर्माण गर्न प्रोत्साहित गरिने छ । नाङ्गो पाखा तथा भिरहरूमा वृक्षरोपण कार्यलाई प्रोत्साहित गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ ।
७१. जलवायु परिवर्तको आम जनमानसमा परेको तथा पर्न सक्ने असर कम गर्न जलवायु परिवर्तन सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

७२. वातावरणमैत्री विकास पद्वतीलाई विकासको संरचना निर्माणको क्रममा प्राथमिकताका साथ ध्यान दिइ विकास कार्यबाट वातावरणमा पर्नसक्ने प्रतिकूल प्रभावलाई न्युनीकरण गर्ने उपायहरूलाई अवलम्बन गरिने छ ।
७३. गाउँपालिकाको पूर्व स्वीकृती, सहमति, जानकारी विना कुनै पनि लघु वित्त कम्पनीहरूलाई आर्थिक कारोवार गर्न रोक लगाइनेछ । यदि त्यस्तो पाइएमा नियमानुसार कडा भन्दा कडा कारवाहीको प्रकृया अगाडी बढाइने छ ।
- ७४ विद्यालय दिवा खाजा कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउन "घरमा जे पकाइन्छ स्कुलमा तेही खानइन्छ "कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइने छ । घरमा जे पकाइन्छ स्कुलमा तेही खाइन्छ कार्यक्रम सञ्चालनका लागि गाउँपालिका भित्रका कक्षा १ देखी ५ सम्मका सम्पूर्ण विद्यार्थीहरूलाई टिफिनक्यारि वितरण गरिने छ ।
- ७५ नागरिक हरुको सुरक्षाका लागि "आपतकालिन गाउँ सरकार कार्यक्रम सञ्चालन "गरिने छ ।
- ७६ मेरो सङ्कल्प राष्ट्र सेवा कार्यक्रम सञ्चालन गरीने छ उक्त कार्यक्रम मार्फत सरकारी सेवामा गाउँपालिका भित्रका नागरिकहरूको प्रतिनिधित्व बढाउन तथा युवा बेरोजगारी सँख्या घटाउन गाउँपालिका बाट लोकसेवा तयारी कक्षा सञ्चालन गरिने छ ।
- ७७ सुशासन र सदाचार गाउँपालिका समृद्धिको आधार भन्ने मुल नारा सहित । उक्त कार्यक्रम लाई प्रभावकारी बनाउनका लागि नागरिक सँग अध्यक्ष कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
७८. कर्मचारीहरूको मनोबल उच्च बनाई सेवा प्रभावहमा प्रभावकारी बनाउनका लागि गाउँकार्यपालिकामा कार्यरत कर्मचारिहरूलाई सँघीय सरकारको पर्यटन काज कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
७९. माथि उल्लेखित गाउँपालिकाको निति तथा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी कार्यन्वयनका लागि चौमासिक रुपमा प्रगति समीक्षा र थप कार्ययोजना निर्माण गरिनेछ ।

नोवल कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) को कारण चालु आ.व. मा सन्चालन गर्नुपर्ने कतिपय कार्यक्रमहरू वन्दावन्दिको कारणले हुन नसकेको यथार्थलाई हृदयगडम गरि यसबाट बच्नको लागि नियमित सरसफाई, सामाजिक दुरी कायम गर्ने तथा अन्य स्थानबाट आउने व्यक्तिहरूको सम्पर्कमा नजान अपिल गर्दै कोभिड-१९ को कारण प्रत्यक्ष रुपमा प्रभावित अंसगठित क्षेत्रमा कार्यरत मजदुरहरू रोजगारीबाट वन्चित हुन परेकोले निजहरूलाई विकास निर्माणको मुल प्रवाहमा ल्याई रोजगारि प्रदान गर्ने उद्देश्यले कृषि पशुपालन जस्ता व्यावसायमा निजहरूलाई प्रोत्साहित गरिने साथै कामदारहरू द्वारा सम्पन्न गर्न नसकिने ठुला आयोजनाहरू वाहेक अन्य सम्पूर्ण योजनाहरूको कार्य व्यक्तिहरूबाट गरि निजहरूलाई स्थानीय तहमा रोजगारिको अवसर प्रदान गर्ने सो गर्नका लागि ठुलो खालका मेसिनरि (डोजर,स्काभेटर जस्ता)उपकरणहरूको प्रयोगमा निरुत्साहित गरिने छ ।

कोभिडका कारण जिल्लाभित्र उपचार गर्ने क्रममा वा होम आइसोलेसनमा रहदाको वखत मृत्यु भएमा निजको परिवारलाई आर्थिक सहायता सहित विभिन्न रोजगार मुलक तथा आयआर्जन सँग सम्बन्धित कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिइने छ ।

अन्त्यमा, यस ऐतिहासिक अवसरमा यस कार्यक्रमा उपस्थित भई यस गाउँपालिका परिवारको सुनकोशी गाउँपालिकालाई समृद्ध बनाउने अभियानलाई प्रेरणा प्राप्त भएको अनुभूति गराउनु भएकोमा सम्पूर्ण गाउँपालिका वासी वुवा आमा दाजुभाई दिदि बहिनीहरु, गाउँपालिका उपाध्यक्ष, वडा अध्यक्ष ज्यूहरु, कार्यपालिका सदस्य ज्यूहरु, गाउँसभा सदस्य ज्यूहरु, प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रुपमा सहयोग पुर्याउनु हुने राजनैतिक दल, सञ्चार कर्मी, सुरक्षा कर्मी, समाज सेवी र आम नागरिक समाज लगायत सम्पूर्ण कर्मचारी तथा यहाँ उपस्थित सबैमा सुनकोशी गाउँपालिकाको तर्फबाट आभार तथा कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु ।

धन्यवाद ।

रुद्र प्रसाद अधिकारी
अध्यक्ष
सुनकोशी गाउँपालिका
२०७८ असार १० गते